

O BAZĂ DE DATE PENTRU IDOLII ANTROPOMORFI CATALOAGE ȘI EXTRAGERI DE TABELE

DIMITRIE P. NEGREI

Idolii se împart în trei grupe principale: idoli antropomorfi, idoli perforați (incluzând și amuletele) și idoli zoomorfi. În continuare ne vom ocupa de idolii antropomorfi.

Idolii antropomorfi, după forma corpului, pot fi încadrați în trei categorii tipologice: I-cilindrici, II- plați, III- modelați plastic.

I – idoli cilindrici. Aceștia au mască triunghiulară (M1), nasul fiind reprezentat printr-o proeminență, iar ochii prin două tăieturi scurte (O1). Tipul de brațe întâlnit este B2, de picioare P1, iar de ceafă C8. Idolii de acest tip au fost descoperiți la: Gornea (Lazarovici 1979, pl. XX/A4,11,15; B1-5,10,12-13), Fratelia (Lazarovici 1979, pl. XXI/J9-16), Balta Sărată, Liubcova (Luca 1990, pl. 1,2). Această formă este caracteristică pentru faza timpurie a neoliticului dezvoltat.

În fazele următoare idolii cilindrici evoluează, apărând tipuri variate din această categorie (Ia,Ib,Ic,Id,Ie,If). La realizarea acestor variante s-a ținut seama de mai multe elemente, printre care: aspect,formă, unghiul de înclinare a feței, brațe și altele.

Ia- idoli cu corp cilindric scurt sau înalt, cu sâni, brațe (de tipurile B2,B3 și B6), fese (F1a, F1b, F4 și F5), mască triunghiulară (predomină tipul M6), ochi și nas (de tipul O7, O1 și O6). Tipurile de picior al acestor idoli sunt P1, P2, P2b și P4, iar tipul de ceafă care predomină este C4. Idolii de această formă au fost descoperiți la Zorlenț (Lazarovici 1979, pl. XX/D1;H3-3,12), Balta Sărată
www.cimec.ro / www.muzeul-caransebes.ro

(M.E.R.G.C., nr.365,370,11636), Păltiniș (M.E.R.G.C., nr.375), Parța (Lazarovici 1979, pl. XX/G10), Liubcova (Luca 1990, pl. 1,3;1,5). Analogii la acest tip de idoli se găsesc la Vinča (Lazarovici 1979, pg. 91).

Ib- acest tip are aceleași caracteristici, deosebirea constând în faptul că are masca orientată în sus și gâtul înalt. Tipurile de mască întâlnite la acești idoli sunt M1, M2, M3, M6, de ochi O1, O6, O7, O9 și O10, de ceafă C4, de brațe B1, B2, B3, B5, de fese cel mai des întâlnit este F1, iar de picior P2. Au fost descoperiți la Zorlenț (Lazarovici 1979, pl. XX/E3;H1,4,9,11), Liubcova (Luca 1990, pl. 2,1;4,2), Balta Sărată (M.E.R.G.C., nr.362,380,383,11636).

Ic- idoli cilindrici asemănători cu cei de dinainte, dar sunt mai plați și au ceafa trasă pe spate (C2). Tipul de mască care predomină este M5, de ochi O2, de brațe B1, de fese F3 și de picior P1. Aceștia au fost întâlniți la Balta Sărată (Lazarovici 1979, pl. XX/K5,11; M.E.R.G.C., nr.12095,12212), Liubcova (Luca 1990, pl. 1,6;2,4), analogii aflându-se la Selevac (Milojković J. 1990, pl.11,1a-b; 11,5a).

Id- idoli având corpul cilindric simplu, fără sâni, cu mască triunghiulară, având doar nas reprezentat printr-o proeminență. Tipul de mască cel mai des întâlnit este M1, de ochi O2, de ceafă C1 de brațe B1 și de picior P1. Sunt întâlniți la Zorlenț (Lazarovici 1979, pl. XX/D2-3,5), Liubcova (Luca 1990, pl. 2,3; Lazarovici 1979, pl. XX/A4).

Ie- idoli cilindrici, având corpul scurt, cu mască (M1), ochi (O10), ceafă (C2) și brațe (B1). Au fost descoperiți la Zorlenț (Lazarovici 1979, pl. XX/G1;H6), Parța (Lazarovici 1979, pl. XXI/G3,7,14).

If- idoli cilindrici, cu brațe și cu mască triunghiulară (M7) terminată cu urechi. Asemenea idoli au fost găsiți la Zorlenț (Lazarovici 1979, pl. XX/G2-3)

II- idoli plați, aceștia nu au masca stilizată, având ochi și nas (stilizat printr-o proeminență), fese și sâni, de asemenea, sunt fără brațe. Acest tip de idoli a fost întâlnit la Balta Sărată (Lazarovici 1979, pl. XX/I5-6,9;K10), Fratelina (Lazarovici

1979, pl. XXI/I9), Liubcova (Lazarovici 1979, pl. XXII/A10), Parța (Lazarovici 1979, pl. XXI/G8), Zorlenț (Lazarovici 1979, pl. XX/A5, 8).

III- idoli modelați plastic. Această categorie nu poate fi precizată cu exactitate, deoarece lipsesc exemplare întregi. Aceștia au săni, brațe (uneori perforate) și fese. Asemenea idoli au fost întâlniți la Gornea (Lazarovici 1979, pl. XX/A7,13).

Din această categorie se pare că au evoluat idolii cu mască pentagonală, aceștia fiind întâlniți la Liubcova (Lazarovici 1979, pl. XXII/A7-15), Zorlenț (Lazarovici 1979, pl. XX/A5,8), Parța (Lazarovici 1979, pl. XXI/G14), Balta Sărată (Lazarovici 1979, pl. XX/I18).

Extragere de tabele din baza de date.

Am extras și seriat din baza de date idolii antropomorfi, după tip, stațiune, cultură și fază, păstrându-i doar pe cei corelați, prin această operație obținând tabelul cu numărul 1. În acest tabel se observă că cei mai vechi idoli sunt cei de la Gornea și Liubcova . Se mai observă că idolii din cultura Turdaș au la origine pe cei din cultura Vinča. În concluzie, putem spune că este vorba de o evoluție firească. Se pare că cel mai vechi tip este III, urmat de II și I.

TABEL 1. După tipologia idolilor antropomorfi.

	III	II	I	If	Ic	Ib	II 11	Id
Selevac; Vinča;	6		12					
Gornea; Vinča; A	2		7					
Balta Sărată; Vinča; B1		3	14					
Liubcova; Vinča; B2			5					
Zorlent II; Vinča; B1/B2			5					
Zorlent II si 4; Vinča; B1/B2			3					
Gornea; Vinča; A3			2					
Liubcova; Vinča; A3/B1			2					
Liubcova; Vinča; C			2					
Liubcova; Vinča; C1			2					
Ohaba Matnic; Vinča; B1			2					
Turdas; Vinča;			2	3	1	2		
Turdas; Turdas;					1	17	2	3

Extrăgând și seriind idolii antropomorfi, după tipologia capului (Tabel 2), observăm în partea de sus cel mai vechi tip (M1), iar în partea de jos, dreapta, tipurile cele mai timpurii. Din prelucrare a rezultat o evoluție aproape firească.

TABEL2. După tipologia capului (mască).

	M1	M4	M5	M2	M3	M6	M7
Gornea; Vinča; A3	1						
Liubcova; Vinča; A3/B1	1						
Liubcova; Vinča; C	1						
Zorlent 4-5; Vinča; B1/B2	1						
Zorlent 5; Vinča; B1	2						
Zorlent II; Vinča; B1	1						
Liubcova; Vinča; B2	1	1					
Zorlent; Vinča; B2/C		1					
Zorlent III; Vinča; B2		1	1				
Selevac; Vinča;	3	2	8	1	2		
Zorlent II; Vinča; B1/B2	2	2		1	2	1	
Zorlent 2; Vinča; B2					1		
Balta Sărată; Vinča; A3		1	1				
Gornea; Vinča; A				2		1	
Balta Sărată; Vinča; B1	1		1	1	1	5	
Liubcova; Vinča; C1					1		1
Ruginosu; Vinča; B1							
Ruginosu; Vinča; B1						1	
Zorlent I; Vinča; B1						1	
Zorlent II și 4; Vinča; B1/B2						2	2

Din prelucrare idolilor după tipologia cefei, a rezultat Tabelul 3. În mijlocul tabelului observăm faza cea mai timpurie. Observăm doi clasturi (nori, grupe), unul mai timpuriu, în partea de sus, iar celălalt puțin mai târziu, în partea de jos, fiind vorba de o evoluție paralelă.

TABEL 3. După tipologia cefei.

	C5	C10	C2	C3	C6	C8	C7	C1	C4	C9
Zorlent; Vinča; B2/C										
Zorlent II si 4; Vinča; B1/B2	2	1								
Zorlent III; Vinča; B2		1	1							
Ruginosu; Vinča; B1			1							
Liubcova; Vinča; C1			1	1						
Balta Sărată; Vinča; B1	1	1	2			1	2	2		
Selevac; Vinča;	1	1	7	2			2	1	2	
Zorlent 5; Vinča; B1			1				1			
Balta Sarata; Vinca; A3									1	
Gornea; Vinča; A				1	1		1			
Gornea; Vinča; A3						1				
Liubcova; Vinča; A3/B1						1				
Tibiscus; Vinča;							1			
Liubcova; Vinča; B2						1		1		
Zorlent 2; Vinča; B2								1		
Zorlent II; Vinča; B1/B2							1	1	3	3
Liubcova; Vinča; C									1	
Liubcova; Vinča; II									1	
Ruginosu; Vinca; B2/C									1	
Zorlent ; Vinča; B1/B2									1	
Zorlent I; Vinča; B1									1	
Zorlent II; Vinča; B1									1	

Prelucrând idolii antropomorfi, după tipologia ochilor am obținut tabelul de mai jos. În acest tabel se observă două clase, o clasă fiind mai timpurie, aflată în centrul tabelului, iar cealaltă fiind mai târzie, aflată în dreapta, jos.

TABEL 4. După tipologia ochilor.

	O3	O8	N2	O6	O7	O7a	O1	O2	O5	O10	O9
Zorlent III; Vinca; B2	1	1									
Zorlent 2; Vinca; B2			1								
Gornea; Vinca; A				2	1						
Balta Sarata; Vinca; A3					2						
Ruginosu; Vinca; B2/C					1						
Ruginosu; Vinca; B1					1						
Zorlent 4-5; Vinca; B1/B2					1						
Zorlent I; Vinca; B1					1						
Zorlent II; Vinca; B1/B2				2	5			1			
Zorlent II și 4; Vinca; B1/B2					2		1				
Balta Sarata; Vinca; B1					4	1	1	1			
Liubcova; Vinca; B2							1				
Zorlent II; Vinca; B1							1				
Gornea; Vinca; A3								1			
Zorlent; Vinca; B2/C								1			
Selevac; Vinca;							1	3	4	4	2
Liubcova; Vinca; C										1	
Liubcova; Vinca; C1											2

Din prelucrarea după tipologia sânilor, a idolilor antropomorfi, am obținut Tabelul 6. Observăm, în acest tabel, preponderența unui tip (S1), pe care îl consider principal. Celelalte tipuri, considerate de mine secundare, fiind foarte puține, este posibil să nu fie modelate voit (exceptând S1a) datorită asemănării foarte mari cu S1 (vezi tipologia sânilor).

TABEL 5. După tipologia sânilor.

	S1a	S1	S1b	S2
Gornea; Vinča; A3	1			
Balta Sărată; Vinča; A3		2		
Liubcova; Vinča; B2		1		
Ohaba Matnic; Vinča; B1		1		
Selevac; Vinča;		4		
Tibiscus; Vinča;		1		
Zorlent; Vinča; B2/C		1		
Ruginosu; Vinča; B2/C		2		
Zorlent 5; Vinča; B1		1		
Zorlent 6-5; Vinča; B1		1		
Zorlent II; Vinča; B1		5		
Zorlent II și 4; Vinča; B1/B2		2		
Balta Sărată; Vinča; B1		6	1	1
Zorlent II; Vinča; B1/B2		4	1	1

Din prelucrarea, după tipologia brațelor, a idolilor antropomorfi, a rezultat Tabelul 7. Observăm în acest tabel, doi clușteri (clase, grupe), unul mai timpuriu, în partea de sus a tabelului, iar cel din dreapta, jos, fiind dintr-o fază târzie. În concluzie, se poate spune că este vorba de o evoluție firească.

TABEL 6. După tipologia brațelor.

	B1c	B2	B1b	B3	B4	B1	B6	B1a	B5
Zorlent; Vinča; B2/C	1								
Zorlent II; Vinča; B1/B2	1	2	1			2			
Gornea; Vinča; A3		1							
Zorlent 4-5; Vinča; B1/B2				1					
Balta Sărată; Vinča; B1	1	1		1	1	5	1		
Zorlent II; Vinča; B1		1		2		2		1	
Liubcova; Vinča; A1						1			
Liubcova; Vinča; A3/B1						1			
Liubcova; Vinča; B2						3			
Ruginosu; Vinča; B2/C						2			
Liubcova; Vinča; C						1			
Tibiscus; Vinča;						2			
Zorlent 2; Vinča; B2						1			
Zorlent 5; Vinča; B1						2			
Zorlent III; Vinča; B2						1			
Zorlent II și 4; Vinča; B1/B2						4	1		
Selevac; Vinča;			1			3	2	4	2
Zorlent I; Vinča; B1							1		
Balta Sărată; Vinča; A								2	
Ohaba Matnic; Vinča; B1									1

Extrăgând și seriind idolii antropomorfi după tipologia fund – fese, am obținut tabelul de mai jos. Observăm în acest tabel trei nori (grupe, clase), cea din stânga, sus fiind timpurie, iar cea din stânga, jos fiind târzie. Cele două grupe din partea de jos evoluează paralel.

TABEL 7. După tipologia fund-fese.

	F4	F1a1	F3	F3a	F1	F2	F5	F1a	F1b
Paltinis; Vinca;	1								
Tibiscus; Vinca;	1								
Gomea; Vinca; A3			1						
Zorlent 6-5; Vinca; B1			1						
Balta Sarata; Vinca; B1	1	1	3	1	3	1	1	1	
Balta Sarata; Vinca; A3			1	1					
Ruginosu; Vinca; B2/C				1					
Selevac; Vinca;			1	2			1		
Liubcova; Vinca; C					1				
Liubcova; Vinca; B2					1		1		
Zorlent II și 4; Vinca; B1/B2					1			1	
Zorlent II; Vinca; B1/B2				1		2		1	
Zorlent 4-5; Vinca; B1/B2							1		
Gomea; Vinca; A					1	1		2	1
Liubcova; Vinca; A3								1	
Liubcova; Vinca; A3/B1								1	
Zorlent II; Vinca; B1						1	2	1	1
Ohaba Matnic; Vinca; B1							1		1
Zorlent 5; Vinca; B1									1

Din prelucrarea idolilor după tipologia sex – buric, a rezultat tabelul 9. Le-am catalogat împreună, datorită numărului mic de figurine, care au stilizat sexul și buricul. O altă cauză este, după părerea mea, că atât sexul, cât și buricul simbolizează fertilitatea și fecunditatea. Din tabel se observă o evoluție firească. Se observă că în fazele timpurii predomină sexul, iar în cele târzii, buricul. Acest lucru este puțin probabil, datorită numărului mic de figurine. Descoperirile viitoare vor confirma, sau nu, această supoziție.

TABEL8. După tipologia sex-buric.

	S1	S2	S3	B4	B2	B2a
Gornea; Vinca; A	1					
Balta Sarata; Vinca; B1			1			
Gornea; Vinca; A3		1				
Liubcova; Vinca; A3/B1			1			
Liubcova; Vinca; A1				1		
Liubcova; Vinca; B2					1	
Ruginosu; Vinca; B2/C						1
Selevac; Vinca;						1
Zorlent 4-5; Vinca; B1/B2					1	

Prelucrând idolii antropomorfi după tipologia picioarelor, am obținut tabelul 10. În tabel se observă trei clasturi (nori, clase). Doi clasturi sunt mai timpurii (cel din mijloc și cel de jos), contemporani, fiind vorba de o evoluție paralelă, iar cel de sus este mai târziu, știut fiind faptul că așezarea de la Selevac (Yugoslavia) este mai târzie. În concluzie, se poate spune că este vorba de o evoluție aproape firească.

TABEL 9. După tipologia piciorului.

	P4	P2A	P1	P2	P2B	P3	P1B
Liubcova; Vinca; A3	1						
Tibiscu; Vinca;	1						
Zorlent 4-5; Vinca; B1/B2	1						
Zorlent II; Vinca; B1/B2	1			1			
Hodoni; Vinca;		1					
Zorlent; Vinca; B2/C		1					
Balta Sarata; Vinca; B1	3	4	2	3	1		
Selevac; Vinca;	1	1	2	1			
Zorlent 5; Vinca; B1		1	1				
Liubcova; Vinca; C			1				
Paltinis; Vinca;			1				
Gornea; Vinca; A3			1	1			
Zorlent 6-5; Vinca; B1		1		1	1		
Balta Sarata; Vinca; A3	1			1			
Zorlent II si 4; Vinca; B1/B2		1		2	1		
Gornea; Vinca; A2				1			
Liubcova; Vinca; A3/B1				1			
Liubcova; Vinca; B2				2			
Zorlent I; Vinca; B1				1			
Gornea; Vinca; A			2	2	1	1	
Zorlent III; Vinca; B2					1		
Zorlent II; Vinca; B1			1	1	2	1	1
Ohaba Matnic; Vinca; B1				1			1

BIBLIOGRAFIE

Drașovean 1996 - Cultura Vinča târzie (faza C) în Banat, Timișoara.

Lazarovici - Maxim 1995 - - Gura Baciului. Monografie arheologică, în BMN, XI, Cluj-Napoca.

Lazarovici 1971a - Unele probleme ale neoliticului din Banat, în Banatica, 1, 17-69.

Lazarovici 1975b - Unele probleme ale ceramicii neoliticului din Banat, în Banatica, III, 7-24.

Lazarovici 1991, - Gh. Lazarovici, Cultura Banatului, în Cultura Vinča în România, Timișoara, 1991.

Lazarovici, Drașovean, Maxim, -Gh. Lazarovici, Fl. Drașovean, Z. Maxim, Pața, vol. I, Timișoara, 2001.

Lazarovici, Drașovean, Maxim, -Gh. Lazarovici, Fl. Drașovean, Z. Maxim, Pața, vol. II, Timișoara, 2001.

Lazarovici-Micle 2001, -Gh. Lazarovici-D. Micle, Introducere în arheologia informatizată, Timișoara, 2001.

Luca 1990 - Contribuții la istoria artei neolitice. Plastica din așezarea de la Liubcova-Ornița, jud. Caraș-Severin, în Banatica, X, 6-44.

Milojčević 1990, - J. Milojčević, The antropomorphic and zoomorphic figurines, Los Angeles, 1990

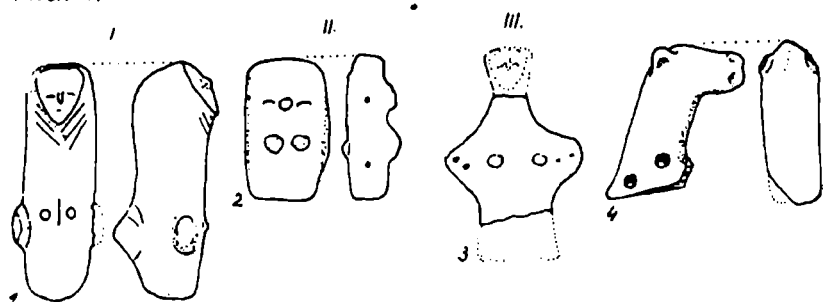
ABSTRACT

The idols are divided in three main categories: anthropomorphic idols, (included the amulets) and zoomorphic idols.

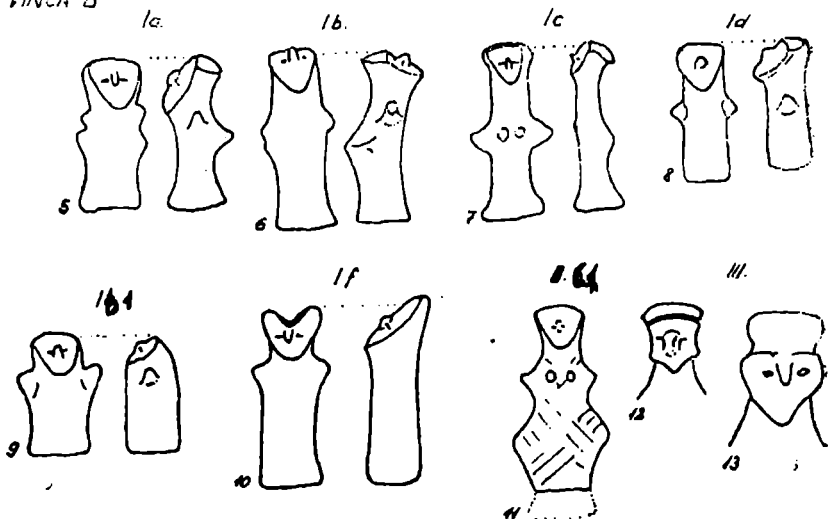
By their body shapes, the anthropomorphic idols, can be situated in three typological categories: I – cylindrical, II – plates, III – plastic shaped.

ANEXĂ 1 Catalogul tipologic al idolilor antropomorfi (după Lazarovici).

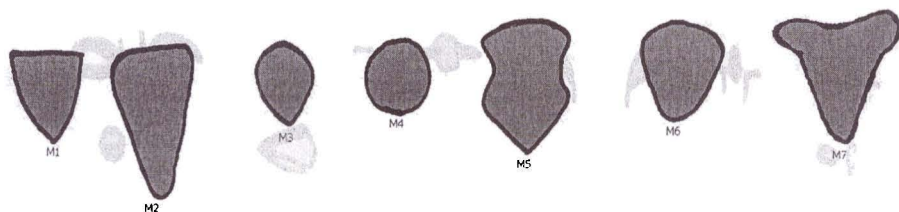
VINČA A

VINČA B

ANEXA 2. Catalogul tipologic și dicționarul pentru mască.

DICȚIONAR

M1 Mască în formă de triunghi echilateral, marginea de sus este dreaptă, marginile laterale sunt puțin rotunjite terminându-se la bărbie sub formă de unghi ascuțit.

M2 Mască în formă de triunghi, marginile sunt drepte, cele laterale sunt mai lungi, colțurile sunt rotunjite.

M3 Mască în formă de triunghi, laturile sunt arcuite, iar în zona bărbiei se termină în unghi drept.

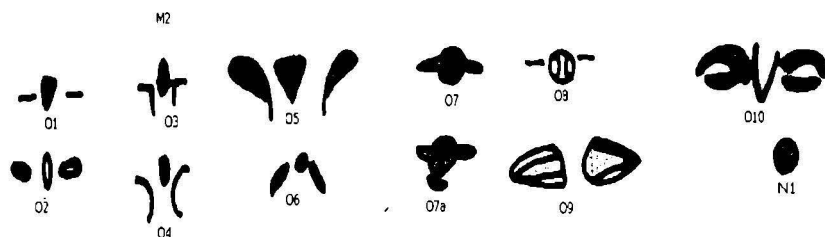
M4 Mască în formă de cerc.

M5 Mască pentagonală, partea de sus este ușor arcuită.

M6 Mască în formă de triunghi, frunte și bărbia sunt ușor arcuite.

M7 Mască triunghiulară.

ANEXA 3. Catalogul tipologic și dicționarul pentru ochi.

O1 Ochii redați printr-o incizie dispusă orizontal, nasul este ascuțit.

O2 Ochii redați prin cerc incizat dispus orizontal.

O3 Ochii redați prin incizii în formă de litera „L”, ce descriu un unghi drept, așezate vertical.

O4 Ochii redați prin incizii sub formă de paranteză, așezate vertical.

O5 Ochii sunt redați sub forma unui semicerc, dispus oblic, cu o ușoară prelungire în jos.

O6 Ochii sunt redați prin caneluri, dispuse oblic.

O7 Ochii sunt redați prin caneluri care ating nasul, dispuse orizontal.

O7a Este identic cu cel anterior, având în plus o canelură sub nas (sugerând gura).

O8 Este identic cu O1, deosebirea constând în nas, care de această dată este rotund, având două alveole laterale, ce sugerează nările.

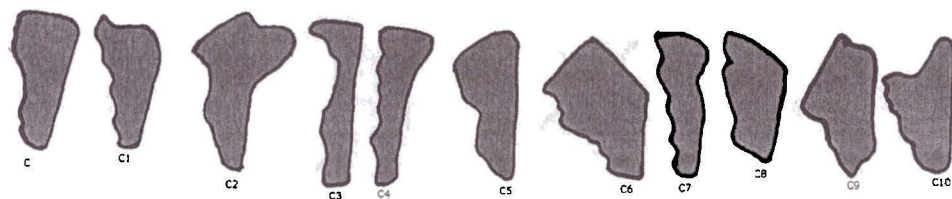
O9 Ochii sunt migdalați, dispuși orizontal.

O10 Ochii au forma unui semicerc, plasat orizontal, urmând linia nasului.

N1 Nas de formă rotundă, acest fel este întâlnit la idolii de tipul Id.

ANEXA 4. Catalogul tipologic și dicționarul pentru ceață.

C Are forma unui triunghi, partea de sus este dreaptă, iar cea laterală este oblică (spre spate).

C1 Este ovală, fiind mai jos decât creștetul.

C2 Este bombată și foarte accentuată, mai jos decât creștetul.

C3 Este plată.

C4 Are formă ovală și este trasă spre spate.

C5 Are forma unui triunghi, partea de sus este puțin oblică (spre față), iar cea laterală este dreaptă.

C6 Are forma unui triunghi, vârful fiind îndreptat în sus.

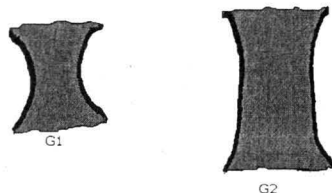
C7 Este bombată.

C8 Are forma unui triunghi, partea de sus este puțin oblică (spre spate).

C9 Este plată, Fiind mai jos decât creștetul.

C10 Este mai sus decât creștetul, având o formă conică.

ANEXA 5. Catalogul tipologic și dicționarul pentru gât.

G1 Gâtul scurt;

G2 Gâtul înalt.

ANEXA 6. Catalogul tipologic și dicționarul pentru sâni.

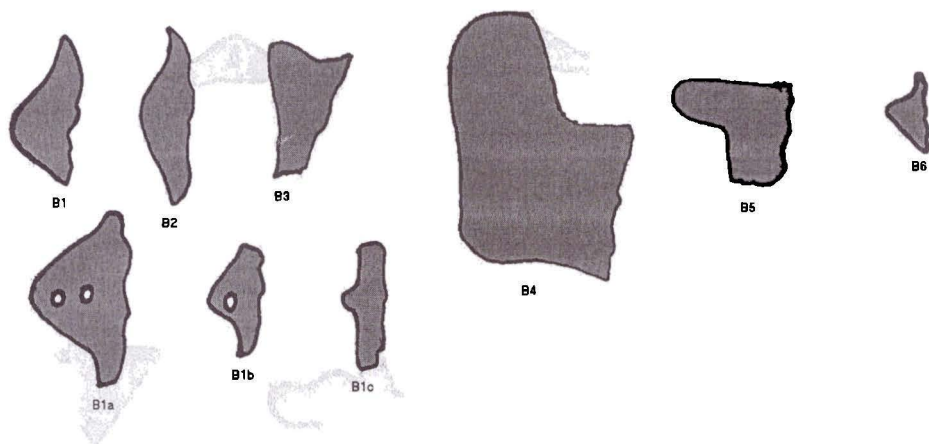
S1 Sâni redăți prin două proeminențe rotunde egale ca mărime.

S1a Sâni sunt redăți prin două proeminențe rotunde ce încadrează o incizie dispusă vertical.

S1b Sâni redăți prin două proeminențe rotunde, una fiind mai mare.

S2 Sâni redăți prin două proeminențe semirotunde, alungite.

ANEXA 7. Catalogul tipologic și dicționarul pentru brațe.

B1 Brațele sunt reprezentate printr-o proeminență îndreptată lateral.

B1a Identic ca și primul dar cu două perforații.

B1b Identic cu primele două, dar cu o perforație.

B1c O proeminență foarte mică.

B2 O proeminență care are formă ovală.

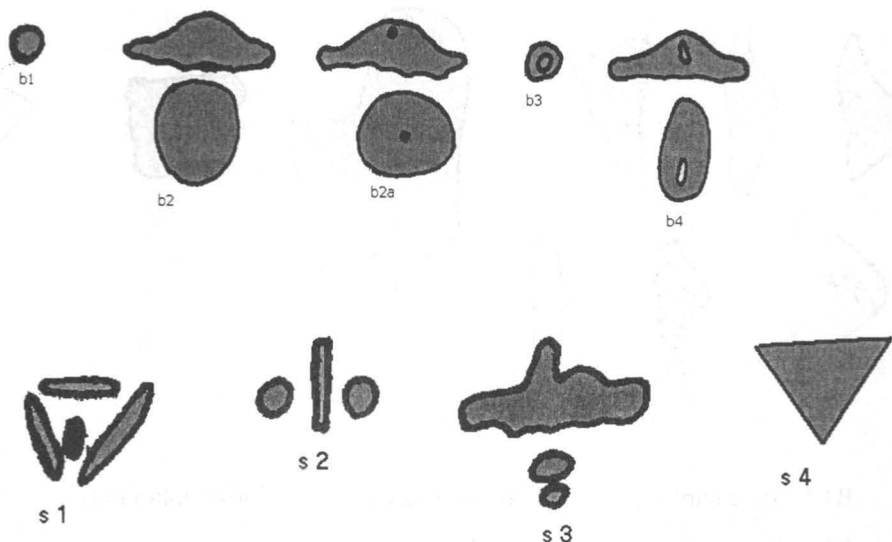
B3 O proeminență cu forma conică, îndreptată în sus.

B4 Brațele sunt modelate foarte realist, îndoite de la coate în sus(poziție de orantă).

B5 Au forma unor prelungiri întinse lateral, cu secțiunea plată.

B6 Identic cu B3, dar îndreptate lateral.

ANEXA 8. Catalogul tipologic și dicționarul pentru buric și sex.

b1 Buricul reprezentat printr-o alveolă.

b2 Pântecul supra-dimensionat.

b2a Pântecul supra-dimensionat, având în mijloc o împunsătură.

b3 O proeminență cu o împunsătură în mijloc.

b4 Pântecul supra-dimensionat, cu o incizie verticală.

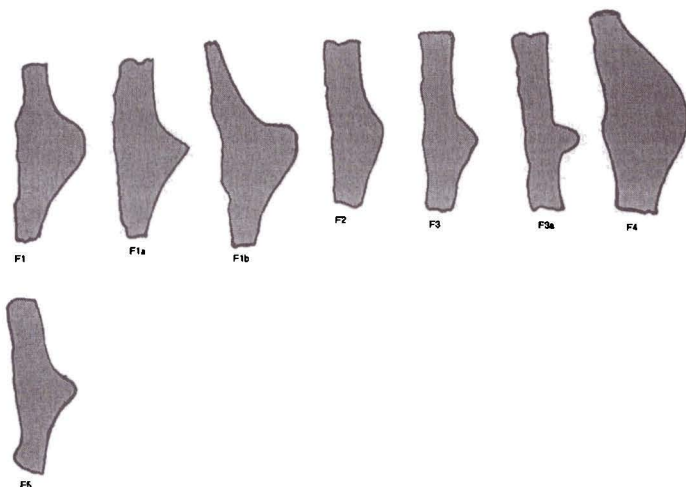
s1 Sexul este redat prin incizii care formează un triunghi cu vârful în jos, neunit la capete, altă incizie se află în mijloc.

s2 Sexul este redat printr-o incizie încadrată de două proeminențe.

s3 Sex masculin

s4 Sex redat prin triunghi cu vârful în jos.

ANEXA 9. Catalogul tipologic și dicționarul pentru fese.

F1 Este accentuat, având forma ovală.

F1a Are forma unui triunghi ascuțit.

F1b Este asemănător cu F1, în partea de sus fiind drept.

F2 Este foarte puțin accentuat, fiind aproape plat.

F3 Are forma unui triunghi.

F3a Are formă conică.

F4 Este exagerat de mare, pornind undeva din zona gâtului.

F5 Este asemănător cu F3a, dar mai accentuat.

ANEXA 10. Catalogul tipologic și dicționarul pentru picioare.

P1

P2

P3

P4

P1a

P2a

P2b

P1 Picioar drept.

P1a Picioar puțin oval.

P2 Picioar conic.

P2a Picioar drept, cu o margine mai proeminentă.

P2b Picioar neuniform.

P3 Picioar puțin arcuit la bază.

P4 Picioar bombat la bază.